

...

**A Kúria
mint másodfokú bíróság**

végzése

Az ügy száma: Kpkf.V.39.214/2021/2.

A tanács tagjai: dr. Mudráné dr. Láng Erzsébet a tanács elnöke

dr. Banu Zsoltné dr. Szabó Judit előadó bíró

Ságiné dr. Márkus Anett bíró

A felperes: Felperes1

(Cím2

Az alperes: Alperes1

(Cím1)

Az alperes képviselője: alperesi képviselő (Cím3, eljár: dr. Szabó Tamás ügyvéd)

A per tárgya: piac területéről kitiltásról rendelkező üzemeltetői döntés jogszerűségének vizsgálata

A fellebbezést benyújtó fél: a felperes 3. sorszám alatt

A fellebbezéssel támadott határozat: a Szegedi Törvényszék 2020. november 23. napján hozott 4.K.701.554/2020/2. számú végzése

Rendelkező rész

A Kúria az elsőfokú bíróság végzését helybenhagyja.

A végzés ellen további jogorvoslatnak helye nincs.

I n d o k o l á s

A fellebbezés alapjául szolgáló tényállás és az ügy előzménye

[1] A felperes a Cím4 területén végzett árusítás során ismétlődően és többszöri figyelmeztetés ellenére megsértette a védelmi intézkedésekről szóló 168/2020. (IV. 30.) Korm. rendelet, valamint az alperes által 2020. április 30. napján közzétett, a piaci rendtartás részét képező hirdetményben szabályozott maszkhasználatra vonatkozó kötelezettséget, ezért a Cím4ot üzemeltető alperes a 2020. május 22. napján kelt Ki/2020/92. iktatószámú okiratával 2020. május 23. napjától határozatlan időre kitiltotta a felperest az általa üzemeltetett piacok területéről, egyidejűleg megtiltotta, hogy a felperes akár határozott, akár határozatlan időre a piacok területén területhasználati jogviszonyt létesítsen és a piacok területén árusító tevékenységet folytasson.

[2] Az alperes a döntését a piaci rendtartás 7.9. pontjára alapította, amely szerint az üzemeltető által üzemeltetett piac-, vásár- és búcsútereken az odalátogatók (helyhasználók és a közönség együttesen) minden esetben kötelesek az adott területre irányadó rendtartásbeli és jogszabályi rendelkezéseket betartani, és ezen túlmenően is kötelesek mindenkor olyan magatartást tanúsítani, amely a társadalmi együttélés szabályainak megfelel. Ezen magatartási szabályok megszegése esetén az üzemeltető bármely résztvevővel szemben a rendtartásban rögzített szankciókat alkalmazhatja. Az alperes rögzítette, hogy a piac üzemeltetőjeként jogosult a területre való belépés megtiltására, vagyis a felperes kitiltására a piaci rendtartás 6.1. pontja alapján, amely szerint a rendtartás rendelkezéseit megszegőkkel szemben alkalmazható egyébek mellett a határozott, vagy határozatlan időtartamra történő bérleti, területhasználati jogviszony létesítésének a megtagadása.

[3] A Ki/2020/92. iktatószámú okiratban az alperes a következő tájékoztatást adta: „Jelen határozatom 2020.05.23. napjától határozatlan ideig érvényes. Az esetlegesen ellene emelt panasznak a határozatom végrehajtására halasztó hatálya nincsen.”

[4] Az alperes a Ki/2020/92. iktatószámú okiratot 2020. május 22. napján közölte a felperessel.

[5] A felperes jogi képviselője útján panaszlevelet nyújtott be az alpereshez, a 2020. június 30. napján kelt panaszlevelében elismerte a szabályszegéseket, azonban sérelmezte, hogy a legsúlyosabb szankciót alkalmazta vele szemben az alperes. Az alperes a panaszra adott, 2020. július 20. napján kelt válaszlevelében arról tájékoztatta a felperest, hogy több esetben is megszegte a piaci rendtartásban foglalt szabályokat, ezért a panaszt megalapozatlannak tartja.

[6] A felperes 2020. október 16. napján postára adottan keresetlevelet nyújtott be közvetlenül a bírósághoz az alperes 2020. május 22. napján közölt Ki/2020/92. számú

döntésével szemben. A keresetlevelet a Szegedi Közigazgatási és Munkaügyi Bírósághoz címezte, ezáltal közigazgatási pert kezdeményezett. Keresetében kérte az alperesi döntés érvénytelenségének megállapítását és megsemmisítését. Sérelmezte, hogy a döntés annyit tartalmaz csak, hogy panaszt emelhet azzal szemben, azonban nem szól arról, hogy azt milyen formában, milyen szabályok között teheti meg. A felperes a bíróság illetékességét arra alapította, hogy az alperes szegedi székhelyű, önkormányzati tulajdonú cég.

[7] Az alperes a védiratában kérte a keresetlevél visszautasítását, mivel önkormányzati tulajdonban álló gazdasági társaságként nem minősül közigazgatási szervnek. Rámutatott továbbá arra, hogy a döntés meghozatalára a használatában álló magánterületen jogosult, az nem közigazgatási cselekmény.

Az elsőfokú bíróság végzése

[8] A Szegedi Törvényszék a 4.K.701.554/2020/2. számú végzésében a felperes keresetlevelét a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 48. § (1) bekezdésének b) pontja alapján visszautasította. A Kp. 4. § (1), (3), (6) és (7) bekezdésében foglalt rendelkezések alapján megállapította, hogy a felperes, mint önkormányzati tulajdonú gazdasági társaság nem rendelkezik a Kp. 4. § (7) bekezdés 1. pont a)-d) alpontjában meghatározott jogállással és a Kp. 4. § (7) bekezdés 1. pont e) alpontja szerinti, a jogszabály által közigazgatási cselekmény megvalósítására feljogosított egyéb szervezetnek vagy személynek sem, mert a piac üzemeltetői minőségében kifejtett tevékenysége, így a működési rend megsértőjével szemben szankció alkalmazása nem feleltethető meg a Kp. 4. § (1) bekezdésében és (3) bekezdés a) pontjában meghatározott, a közigazgatási jogvita tárgyát képező, közigazgatási perben vitatható közigazgatási tevékenységnek.

[9] A vásárokról, a piacokról és a bevásárlóközpontokról szóló 55/2009. (III. 13.) Korm. rendelet (a továbbiakban: R.) 6. § (3) bekezdése kapcsán rámutatott arra, hogy az kizárólag az üzemeltetővel szembeni vásárlói panaszok elintézése körében telepít hatáskört a jegyzőre, erre tekintettel rögzítette, hogy az áttétel szabályai a szükséges adatok hiányában nem alkalmazhatóak.

A fellebbezés és az észrevétel

[10] A felperes fellebbezésében kérte elsődlegesen a 4.K.701.554/2020/2. számú végzés megváltoztatását és az ügy áttételét a hatáskörrel rendelkező bírósághoz, másodlagosan az elsőfokú végzés hatályon kívül helyezését és a Szegedi Törvényszék új eljárás lefolytatására utasítását. Jogszabálysértésként a Kp. 48. § (1) bekezdés b) pontját jelölte meg. Fellebbezésének indokolásában hivatkozott a BH2020. 381. számú eseti döntésre, valamint az annak alapját képező Kpkf.VI.39.655/2020. számú végzésre, amely szerint bármely bíróság hatáskörének és illetékességének megállapításához szükséges, hogy a felperes kétséget kizáróan megjelölje, kivel szemben, milyen tárgykörben kívánja a pert megindítani.

Hivatkozott továbbá a Kúria Kfv.IV.35.695/2017/8. számú határozatára, amelyből az következik, hogy amennyiben megállapítható, hogy az ügy más bíróság hatáskörébe tartozik, hivatalból kell vizsgálni, hogy rendelkezésre állnak-e azok az adatok, amelyek alapján az áttételre vonatkozó rendelkezés alkalmazható, s amennyiben az illetékesség vagy a hatáskör nem megállapítható, a bíróság akkor is köteles a felperest a szükséges adatok szolgáltatására felhívni. Ha a felperes nem szolgáltat adatokat, vagy az adatszolgáltatást követően sem megállapítható a hatáskör vagy az illetékesség, akkor van helye a kereset visszautasításának. Álláspontja szerint elégséges adatot adott meg az áttételhez, így az ügyet át kellett volna tenni az illetékes polgári bíróságra. Kérte, hogy amennyiben pedig a Szegedi Törvényszék nem tett eleget a felderítési kötelezettségének, abban az esetben a Kúria hívja fel hiánypótlásra vagy utasítsa erre az elsőfokú bíróságot. Álláspontja szerint megállapítható, hogy az elsőfokú bíróság figyelmen kívül hagyta a hivatkozott BH-kat, és így jogszabálysértést követett el.

[11] Az alperes az észrevételében kérte az elsőfokú végzés helybenhagyását, mivel az megalapozott és kellően indokolt. Ismételten előadta, hogy gazdasági társaságként nem minősül közigazgatási szervnek. Az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (Ákr.) 9. §-ára hivatkozva rámutatott arra, hogy hatósági hatáskör gyakorlására nincs feljogosítva, így közigazgatási határozat meghozatalára sem jogosult. A gazdasági társaság döntése a meghozott határozat, mivel a használatában álló magánterületen jogosult meghatározni, hogy arra ki léphet be, ki tartózkodhat ott. A Kp. 18. § (1) bekezdése is azt támasztja alá, hogy közigazgatási per alperese nem lehet, hiányzik a perbeli jogképessége. A felperes a pert nem közigazgatási hatóság ellen indította meg és a felülvizsgálni kért határozat nem közigazgatási határozat.

A Kúria döntése és jogi indokai

[12] A fellebbezés - az alábbiak szerint - nem alapos.

[13] A Kúria az elsőfokú bíróság végzését a Kp. 112. § (3) bekezdése folytán alkalmazandó 108. § (1) bekezdése szerint a felperesi fellebbezés és az alperesi észrevétel keretei között bírálta felül. Ennek során megállapította, hogy az elsőfokú bíróság érdemben helytálló döntést hozott, a rendelkezésre álló adatokból okszerű következtetést vont le arra nézve, hogy az alperes döntése nem minősül közigazgatási cselekménynek. A fellebbezésben foglaltakra utalással a Kúria a következőket emeli ki.

[14] A Kúria a felperes által hivatkozott kúriai határozatoktól jogkérdésben való eltérést nem talált megállapíthatónak. A BH2020. 381. számú eseti döntés alapját támogatási kérelemmel és támogatói okirattal létrejövő szerződéses jogviszonnyal kapcsolatos ügy képezte, amelyre vonatkozóan kormányrendelet önálló eljárási és jogorvoslati szabályokat tartalmaz, s amely jogviszony tekintetében az eljárás szakaszától függ, hogy az közigazgatási jogviszony vagy polgári jogi jogviszony. A BH-nak a fellebbezésben hivatkozott [40] pontja a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: rPp.) talaján kialakult gyakorlatra utal, s e pontot a felperes a fellebbezésében csak részlegesen idézte. A BH2020. 381. számú eseti döntés [40] pontja a felperes által hivatkozott indokoláson túl azt is tartalmazza, hogy „Az rPp. talaján kialakult gyakorlat alapján a bíróságnak arról meg kell

bizonyosodnia vagy legalábbis a hiánypótláson keresztül meg kell próbálnia megbizonyosodnia, ha az nem egyértelmű, hogy a fél melyik bíróság előtt kívánt, milyen jogvitát indítani, vagy az ügye mely bírósághoz tartozhat, de olyan kötelessége nincs, hogy ha azt megállapítja, hogy neki nincs hatásköre vagy illetékessége, széles körű vizsgálatba kezdjen, hogy kinek lehet. Már csak azért sem, mert a legjellemzőbb esetben, egy polgári jogvita hatásköri és illetékességi kérdései több tényezőtől függnének.” A BH2020. 381. számú eseti döntésből tehát nem vezethető le, hogy jelen perben az elsőfokú bíróságnak hiánypótlási kötelezettsége lett volna az áttétel alkalmazása érdekében.

[15] A fellebbezésben a felperes a BH2020. 381. számú eseti döntésből idézte a Kúria Kfv.IV.35.695/2017/8. számú határozatának indokolását is, miszerint „Ha a keresetlevél alapján megállapítható, hogy az ügy más bíróság hatáskörébe tartozik, hivatalból kell vizsgálni, hogy rendelkezésre állnak-e azok az adatok, amelyek alapján az áttételére vonatkozó rendelkezése alkalmazható.” A Kúria rámutat arra, hogy ez az indokolás az adatok rendelkezésre állásának hivatalból történő vizsgálatát rögzíti, azonban hiánypótlási kötelezettséget nem tartalmaz. A fellebbezett végzés indokolásából kitűnik, hogy az elsőfokú bíróság megvizsgálta, hogy az áttétel alkalmazásához szükséges adatok rendelkezésre állnak-e, további intézkedési kötelezettség pedig nem terhelte az áttétel alkalmazhatósága érdekében.

[16] A Kúria hangsúlyozza, hogy a felperes a fellebbezésében a BH2020. 381. számú eseti döntésnek nemcsak a [40] pontját idézte részlegesen, hanem a [41] pontjára ki sem tért. Ez utóbbi rögzíti, hogy „A Kp. 48. § (1) bekezdés b) pontja figyelembevételével azonban a bíróságnak a saját és nem más hatáskörét kell tisztáznia. Ebből következően a bíróságnak arra kell kibocsátania hiánypótlási felhívást a felperes irányába, hogy miért közigazgatási bíróság előtt kíván perelni, de azt nem szükséges tisztáznia és ennek érdekében vizsgálatot folytatnia, hogy ki másnak kell eljárnia.” A Kúria ezzel összefüggésben utal a Kp. Kommentárjára (Szerkesztette: Barabás Gergely / F. Rozsnyai Krisztina / Kovács András György), amely a keresetlevél Kp. 48. § (1) bekezdés b) pontja szerinti visszautasítása körében ugyancsak azt fejt ki, hogy „A bíróságnak a saját és nem más hatáskörét kell tisztáznia. Ebből következően arra a bíróságnak ki kell bocsátania hiánypótlást a félnek, hogy miért közigazgatási bíróság előtt kíván perelni, de azt nem szükséges tisztáznia és ennek érdekében vizsgálatot folytatnia, hogy ki másnak kell eljárnia.” Az elsőfokú bíróság a végzésében rögzítette, hogy az áttételhez szükséges adatok nem állnak rendelkezésre, ugyanakkor ennek tisztázására a Kp. rendelkezései alapján nem köteles hiánypótlási felhívást kiadni, így nem követett el jogszabálysértést az áttétel alkalmazásának mellőzésével.

[17] A felperes a Kúria Kfv.IV.35.695/2017/8. számú határozatának [52] és [53] pontjára hivatkozva is az áttételről rendelkezés szükségességét hangsúlyozta. A Kúria rámutat arra, hogy a Kfv.IV.35.695/2017/8. számú határozat az EBH2019. K.10. számú elvi bírósági határozat alapját képezi, azonban a tényállást és a jogi helyzetet tekintve ez sem minősíthető jelen perbelivel azonos ügynek. Két jelentős eltérés ez esetben is fennáll: a hivatkozott kúriai határozat nem a Kp., hanem az rPp. alapján hozott határozat, továbbá a hivatkozott ügyben a felperes a felülvizsgálati kérelemben konkrétan megnevezte, hogy melyik bírósághoz kéri az áttételt, míg jelen per felperese ilyen konkrét előadást a fellebbezésben nem tett, így az áttétel alkalmazásához továbbra sem állnak rendelkezésre a szükséges adatok.

[18] A felperes által a fellebbezésben hivatkozott kúriai határozatok az előzőekben kifejtettek szerint nem támasztják alá a hiánypótlás alkalmazásának kötelező voltát, ezáltal nem cáfolják az elsőfokú végzés jogszerűségét.

[19] A fentiekre figyelemmel a Kúria az elsőfokú végzést - annak helyes indokai alapján - a Kp. 114. § (5) bekezdésére hivatkozással helybenhagyta.

[20] A Kúria rögzíti, hogy a keresetlevél visszautasítása nem jelenti a kereset elbírálását, ezáltal nem eredményez ítélt dolgot, azaz nem zárja el a felperest más eljárás (esetlegesen polgári peres eljárás) megindításától, ha annak egyéb törvényes feltételei fennállnak.

Záró rész

[21] A Kúria a fellebbezést a Kp. 114. § (1) bekezdése alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

[22] A fellebbezési eljárás az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (Itv.) 57. § (1) bekezdés a) pontjában foglalt rendelkezés alapján illetékmentes.

[23] Az alperes a fellebbezésre észrevételt tett, azonban másodfokú perköltséget nem számított fel, így arról a Kúriának rendelkeznie nem kellett.

[24] A Kúria végzése ellen a fellebbezést a Kp. 112. § (2) bekezdése, a felülvizsgálatot a Kp. 116. § d) pontja kizárja.

Budapest, 2021. február 16.

dr. Mudráné dr. Láng Erzsébet s.k. a tanács elnöke,

dr. Banu Zsoltné dr. Szabó Judit s.k. előadó bíró,
bíró

Ságiné dr. Márkus Anett s.k.

A kiadmány hitelül:

tisztviselő